

دانشگاه هرمزگان

انجمن علمی سیستم‌های
سطوح آبیگر باران ایران

Sponsored and Indexed by
CIVILICA
We Respect the Science

سامانه‌های سطوح آبیگر باران دوازدهمین همایش ملی

قطعه‌نامه دوازدهمین همایش ملی سامانه‌های سطوح آبیگر باران

خدا را سپاس که یک بار دیگر توفیق حاصل شد تا به‌عنوان نمایندگان جامعه تخصصی و مدیریتی حوزه خاک و آب و منابع طبیعی در دانشگاه هرمزگان و انجمن علمی سیستم‌های سطوح آبیگر باران، دوازدهمین همایش ملی سامانه‌های سطوح آبیگر باران با شعار «استحصال آب باران و نقش آن در احیاء و پایداری خرداقلیم‌های مناطق خشک، نیمه‌خشک و آبخیزهای ساحلی» با حضور و مشارکت بیش از ۲۰۰ نفر در تاریخ ۲۴ و ۲۵ بهمن ۱۴۰۲ در استان هرمزگان، شهر بندرعباس، دانشکده کشاورزی و منابع طبیعی، دانشگاه هرمزگان با حمایت و مشایعت سازمان‌ها، اداره‌ها و خیرین استانی و کشوری (به‌صورت حضوری و مجازی) برگزار و به سرانجام رساندیم. در همین راستا، نشست‌های تخصصی، کارگاه‌های آموزشی و مقالات شفاهی و پوستری برگزار و ارائه شد.

برخی از نکات مهم منبث از سخنرانی‌ها و نشست‌ها در راستای رسالت‌های اصلی همایش که می‌توانند به‌عنوان افق‌های جدید در حفاظت، مهندسی و مدیریت آب و خاک کشور برای بهره‌مندی ذینفعان دولتی، خصوصی و مردمی از جمله وزارت جهاد کشاورزی، شهرداری‌ها، سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور، سازمان محیط زیست کشور، وزارت نیرو، شرکت‌های دانش‌بنیان و سازمان‌های مردم‌نهاد مطرح باشند، به شرح زیر مورد توافق و تأکید قرار گرفت:

۱. ترویج و توسعه رویکرد توجه به جمع‌آوری آب باران و ذخیره رواناب ناشی از بارش به‌عنوان یک راهبرد سازگار و بنیادی مدیریت منابع خاک و آب از طریق تغییر در نگرش و تفکر کارشناسان اجرایی، مدیران و سیاست‌گذاران،

۲. لزوم شناسایی، معرفی، فرهنگ‌سازی، ترویج، بهبود و روزآمدسازی دانش بومی استحصال آب باران به‌عنوان یک میراث مشترک ملی در حوزه‌های کشاورزی، صنعتی و شرب، و تهیه اطلس سامانه‌های سطوح آبیگر باران کشور،

۳. استفاده و بهره‌برداری از تفکرهای علمی و ظرفیت‌های انجمن‌های علمی، دانشگاه‌ها و خیرین محلی توسط دستگاه‌های متولی و ذریبط، سازمان‌های دولتی به‌ویژه جهاد کشاورزی، حفاظت محیط زیست، استانداری، شهرداری و فرمانداری در حل مشکلات و مسائل روزافزون آب و خاک کشور، رفع تضادهای اساسی موجود در اهداف توسعه با محوریت آب، تبیین خسارت‌ها و هزینه‌های جبران‌ناپذیر رویکردها و تصمیم‌گیری‌های نامناسب برای مردم و دولت،

سامانه‌های سطوح آبیگر باران

دوازدهمین همایش ملی

۴. ضرورت توجه جدی به اقدامات ذخیره‌سازی، بهره‌برداری و مدیریت آب سبز در کشور با استفاده از بهسازی، مرمت و گسترش سامانه‌های سطوح آبیگر باران و تدوین و ابلاغ دستورالعمل‌های مربوطه از طریق دستگاه‌های اجرایی، تحقیقاتی و به‌کارگیری شرکت‌های دانش‌بنیان با هدف تشویق مردم و نهادهای دولتی و خصوصی،
۵. لزوم اصلاح و بهبود بهره‌وری و مدیریت هوشمندانه رواناب شهری بر مبنای یافته‌های علمی و روش‌های روزآمد و اصل پایداری بوم‌سازگان با هدف کمینه‌سازی آلاینده‌های شهری، کنترل سیلاب، تامین آب برای توسعه فضای سبز با نیاز آبی کم و نفوذ آب باران در محل ریزش،
۶. ایجاد ظرفیت‌های قانونی و تأکید بر نقش شهرداری‌ها در استحصال آب باران در منازل و معابر در نظام مهندسی ساختمان و پروانه‌های ساختمانی از طریق لحاظ مشوق‌های لازم برای شهروندان در به‌کارگیری این اصل مهم و تأکید بر توسعه سطوح اسفنجی در راستای نفوذ آب باران در مناطق شهری،
۷. ایجاد دغدغه در بین حکمرانان و تصمیم‌سازان مبنی بر لزوم تنوع‌بخشی در منابع آب از مرحله تامین آب از آسمان (آب باران) تا مرحله مصرف و بازچرخانی آن و سایر دغدغه‌مندی‌های مربوطه از جمله درآمدزایی،
۸. مدیریت جامع منابع و مصارف آب در آبخیزهای بالادستی کل کشور و به‌ویژه مشرف بر استان هرمزگان با توجه به شکنندگی بوم‌سازگان‌های موجود از طریق مدیریت مشارکتی متولیان مدیریت منابع آب و دستگاه‌های اجرایی از جمله شرکت‌های آب منطقه‌ای، شهرداری‌ها، اداره کل مسکن و شهرسازی، اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری، سازمان جهاد کشاورزی و با استفاده از سامانه‌های پایش داده‌های کلیدی،
۹. ضرورت توجه به پیشران‌های ارزش‌گذاری و حسابداری آب در سامانه‌های سطوح آبیگر، توجه به تفاوت‌های شرایط محلی برای مصرف آب، تبیین نقش فرهنگ و ارزش‌های تاریخی کاهش خطرات سیل و تولید رسوب،
۱۰. عملیاتی نمودن مصوبات مجلس از جمله مصوبه سازگاری با کم‌آبی و استفاده از ظرفیت قوانین موجود مرتبط با سامانه‌های سطوح آبیگر باران و مهار رواناب‌های شهری،
۱۱. رعایت حقایق سامانه‌های عرفی استحصال آب باران و حمایت از جوامع محلی و برای حل چالش تفکیک اراضی مربوطه از اراضی ملی در راستای حفظ عرصه از طریق مشارکت مردمی و سامان‌دهی نظام حقوقی
۱۲. تهیه پیوست مدیریت جامع رواناب شهری، طرح‌های مسکونی و کاربری‌های توسعه کم‌پایامد (LID) با توجه به ویژگی‌های فیزیوگرافی، محیطی و ریخت‌شناسی مناطق توسعه شهری و سکونت‌گاه‌ها،
۱۳. تجهیز و افزایش ایستگاه‌های پایش اقلیمی و آبسنجی متناسب با فرآیندهای حاکم بر بوم‌سازگان‌های شهری و مقیاس مطالعاتی در خصوص طرح‌های مرتبط با حوزه سامانه‌های سطوح آبیگر باران،

سامانه‌های سطوح آبخیز باران دوازدهمین همایش ملی

۱۴. تهیه شرح خدمات تفصیلی مدیریت رواناب شهری با استفاده از ظرفیت علمی انجمن‌های تخصصی، توفان‌های فکری و لحاظ تمام زیرساخت‌های شهری و الگوهای فرهنگی و دانش بومی منطقه‌ای،
۱۵. تبیین، تفکیک و بازنگری وظایف قانونی مدیریت شبکه آبراه‌های برای شهرداری‌ها، اداره کل منابع طبیعی و امور آبخیزها، مسکن و شهرسازی و شرکت‌های آب منطقه‌ای،
۱۶. افزایش تعامل عالمانه و متعهدانه عملیاتی شهرداری‌ها و اداره‌های منابع طبیعی و آبخیزداری شهرستان‌ها در راستای سرمایه‌گذاری مشترک و تهیه طرح‌های هم‌افزا متعاقب تغییر رویکردهای تخصصی مدیریتی،
۱۷. ترویج و توسعه بوستان‌های آبخیزداری طبیعت‌محور مبتنی بر مشارکت‌های مردمی و سرمایه‌گذاری‌های بنیادی خیرین و تحت نظارت و کارشناسی اداره‌های کل آبخیزداری و منابع طبیعی و همراهی مجامع دانشگاهی و پژوهشی و انجمن‌های علمی و مستندسازی دستاوردهای تخصصی به‌ویژه از طریق صدا و سیما، وزارت آموزش و پرورش و وزارت علوم، تحقیقات و فناوری،
۱۸. طراحی بهینه و سازگار، ساخت و توسعه شهرهای با پتانسیل حداکثری کاهش تولید و جذب رواناب در آبخیزهای شهری،
۱۹. دانشگاه هرمزگان به‌عنوان دانشگاه جامع استان هرمزگان شایسته است با حمایت سازمان‌های مرتبط اجرایی نسبت به شناسایی، بررسی، تحلیل و تبیین مسائل مهم آب به‌ویژه در زمینه سامانه‌های سطوح آبخیز در مناطق جنوبی کشور پرداخته و از طریق انجام پژوهش‌های کاربردی و مطالعات جامع به دست‌اندرکاران برای مدیریت منابع آب یاری رساند. برای این منظور، تشکیل، راه‌اندازی و ایجاد کارگروه و کمیته تخصصی با عنوان "کمیته سامانه‌های سطوح آبخیز مناطق ساحلی" را پیشنهاد می‌کند. دانشگاه آمادگی دارد با همکاری انجمن علمی سامانه‌های سطوح آبخیز باران و دستگاه‌های اجرایی مرتبط (آب منطقه‌ای، منابع طبیعی، آب و فاضلاب، جهاد کشاورزی، شهرداری، مسکن و شهرسازی و سایر سازمان‌ها و اداره‌ها) دستورالعمل و ساختار تشکیلاتی و اجرایی این کمیته را تدوین نماید و برای تصویب و پیاده‌سازی در اختیار نهادهای بالادستی استان (استان‌داری و سازمان برنامه و بودجه) قرار دهد.

شرکت‌کنندگان دوازدهمین همایش ملی سامانه‌های سطوح آبخیز باران

۲۵ بهمن ۱۴۰۲

دانشگاه هرمزگان